

Szerb menekültek

A polgárháború réme

Tegnap hajnalban Horvátországból mintegy 20 ezer főnyi szerb nemzetiségű menekült érkezett a Vajdaságba. A Pakrac környéki nemzetiségi összetűzés, a fegyveres konfliktus elfajulásától tartó anyák gyermekeikkel, a szerb-horvát polgárháború kitörésétől retteghetően hagyták el horvátországi szülőhelyüket. A lakhelyeiken elterjedt híreszteléseket, melyek szerint a horvát belügyi csapatok, a jugoszláv hadsereg és a szerb önkéntes rendőrök összecsapása várható, a horvát köztársasági vezetést cáfolta, sőt — a hírek szerint — megkezdte belügyi csapatainak kivonását Pakracról.

A helyzet rendezésére irányuló szövetségi szintű tárgyalások eredményeként a helyzet normalizálódni látszik, a megállapodás szerint a horvát rendőröket lefegyverző szerb önkénteseket nem vonják felelősségre.

A horvát kormányt harmadszor szorították sarokba a jugoszláv hadsereg válságócokban megjelenő egységei. Bár a jugoszláv egységet a nagyrészt szerb tisztek parancsnokolta hadsereg tartja össze, továbbra is kérdés marad, hogy egy horvát-szerb fegyveres konfliktusban meg tudná-e őrizni jugoszláv jellegét, illetve ha nem vállalná fel kül- és belföldön egyaránt sokat kritizált, jelenlegi szerepét, a szerb és a horvát kormány erőfeszítései nem tisztították volna-e már Jugoszláviát a rettegett polgárháborúba.

V. I.

Foglalkozása: főjegyző

„Szenvedélyem a közigazgatás”

— Életrajzi adataiból kitűnik, hogy „végigszolgált” a tanácsrendszert: a pécsi egyetem elvégzése után, friss diplomás jogászként rögtön a tanácsapparátusba került; a Csongrád megyei tanács „kötelékébe” 1962-ben igazolt át, legutóbb a „szervezési és jogi osztály vezetője” titulus állt a neve után. Szakmai munkája elismerésének tekinthető, hogy több éve államigazgatási jogot tanít a harmadéves jogászoknak, s tavaly a Magyar Közigazgatási Kamara Országos Elnöksége tagjának választották. Az életút jelezté tapasztalatok birtokában kész a váltásra?

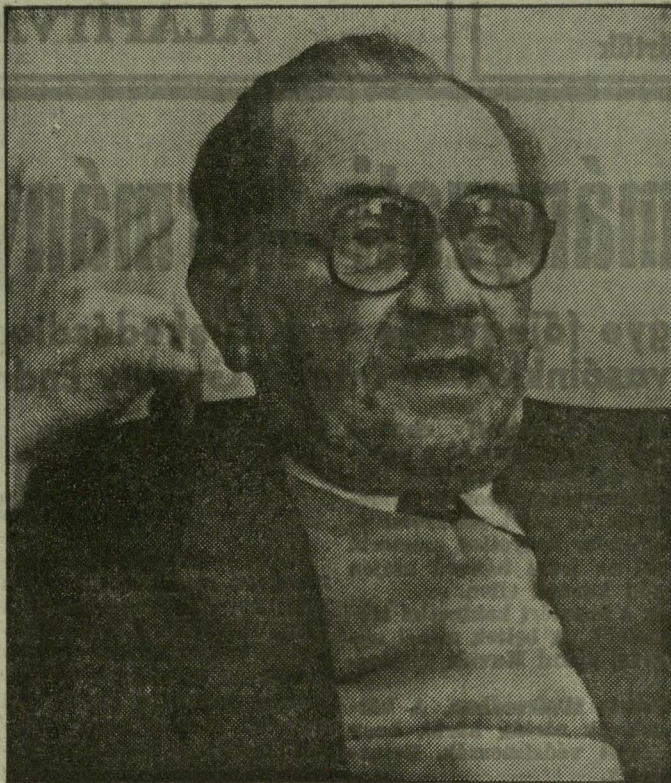
— A tanácsrendszer eljuttott fejlődésének végső határáig — ez a szakmában már 1988-tól világos volt. Az önkormányzat olyan kiterjesztési pontnak tekinthető, mellyel Európához való csatlakozásunkat segíthetjük. Eppen ezért a korábbi és a mai közigazgatási szisztémát nem lehet egy lapon említeni, mert más-más államfilozófiai rendszer termékei. Ezen belül a régi megyei tanácsot még kevésbé lehet a mai megyei önkormányzathoz hasonlítani, mert ez utóbbi nem rendelkezik semmiféle hatósági jogosítvánnyal; helyi — de nem települési — hanem területi önkormányzat; azaz olyan szolgáltató jellegű, intézményfenntartó önkormányzat, amely térségi, területi igényeket elégít ki. Ehhez kell igazítani a mai önkormányzati hivatali ügy, hogy ne csak irányítottja, hanem alárendeltje legyen a közgyűlésnek. Ebben az átalakításban nagy élvezettel veszek részt.

— Az átalakítás irányának meghatározó személyisége a jegyző. Ebből a szempontból előny vagy hátrány — a törvényben előírt — közigazgatási, azaz tanácsapparátusbeli tapasztalat?

— Felfogásom szerint a közigazgatás szakma. Amit eddig megtanultam, arra építhetek, ugyanakkor azt is tudom, hogyan nem szabad csinálni. Bizonyos speciális államigazgatási, közigazgatási, szervezéstudományi ismeretek elengedhetetlenek ahhoz, hogy egy jogász jó jegyző lehessen.

— Ennek ellenére, úgy gondolom, minden új jegyzőnek — legalább önmagában — válaszolnia kell arra a kérdésre: hogyan egyeztetni össze jelenlegi tisztségét azaz, hogy az előző rendszerben is szolgált?

— Ez a szakma lényegét érintő kérdés. Az egyetem elvégzése után esküt teszünk, ami a törvényességhez, a joghoz való kötelezettséget fejezi ki. A másik az etikai oldal: a közhivatalnoknak, akire a közhatalom egy pi-

Nagy László felvétele

A címbeli állítás Günther Belától, Csongrád megye főjegyzőjétől származik, akit kinevezése után néhány héttel azért kerestünk meg, hogy kiderítsük: ki az az ember, aki 55 éves létére, a rendszerváltás idején, hivatalt vált.

— A jelenlegi közigazgatási szisztéma jóval bonyolultabb, mint a korábbi. Kérdés, hogy életképesebb-e, vagy csak a rendszerváltás indokolja létezését?

— Az önkormányzati és az állami feladatok a világon mindenütt különböznek. Az önkormányzati felépítésű közigazgatás mindig összetettebb. Am az, hogy ez a sokszínűség egy ténylegesen erős önkormányzatiság felé fog-e fejlődni, vagy visszaesünk a régi magyar hibába, azaz, hogy a centrális hatalom legyengíti az önkormányzatot, nem tudom. Remélem, hogy Magyarországon nemcsak jogilag, hanem tartalmilag is rendezett önkormányzatiság valósul meg!

Újszászi Iona

A Hódmezővásárhelyi Rákóczi Mgtsz értesíti minden partnerét és vásárlóját, hogy 1991. március 11-étől április 30-áig a tápéi és vásárhelyi keverőüzemében előállított valamennyi keveréktakarományából egységesen kedvezményt biztosít. A kistermelőket további ár-engedelmekkel segítjük. Telefon Hmv.-helyén 46-83347, Tápén 26-89917.

A „VERTIKÁL” Kiszövetkezet 6724 Szeged, Csongrádi sgt. 38., felajánlja szabad kapacitását:

- festő, mázoló, tapétázó,
- asztalos, kárpitos,
- melegburkoló, bádogos,
- víz-, gáz-, központifűtés-szerelő-tervezéssel is-,

közületek és magánszemélyek részére. Telefon: (62) 14-561.

A VASS KFT.-hez fenyőrönk érkezett, 12 000 Ft + áfa. Felvágási lehetőség. Egyben értesítem tisztelt előző vevőimet, hogy részükre a fenyőrönk megérkezett. VASS KFT. Telefon: 6227-455, 12-059.

Szeged-Rókus városrészben, Nyitra u. mellett 75 állásos sorgarázst építünk. Korlátozott számú jelentkezést elfogadunk. A jelentkezés helye és ideje: Rókus II. Sz. Általános Iskola (kék iskola), Csáky J. u., 1991. március 12-e, 17 óra. Előzetes felvilágosítás 17-18 óra között, a 6227-546-on.

Szeged, Gyapjas Pál u. 51. Telefon: 53-685. A JÖVŐ A BOKRUMPLIÉ ÉS BIOBORSÓÉ! Már most szerezz be a többi vetőmaggal együtt. Nyitva tartás: 7.30-16 óráig.

DRÓTFONAT! Árengedmény a szezonban. Különböző méretekben. Ár: 68 Ft/m² + áfa. Amíg a készlet tart. Szeged, Szél u. 61.

Középfokú közgazdasági végzettséggel rendelkező munkatársat keresünk gazdasági és adminisztrációs feladatok elvégzéséhez. A munkakör betöltésének elengedhetetlen feltétele a biztos gépirői tudás és alapfokú számítógépezői jártasság. „Gazdasági Társaság” jeligére a Sajtóházba.

AGROSZERVIZ Kistelek, Galamb u. 17. Telefon: 64-379. Korlátozott számban kínál Robi 250 T kerti traktort, 2+1 sebességet. 79 000 Ft/db + adapterek. Ugyanitt kerti és háztáji kisgépek javítása. Kívánságra helyszínre megyünk!

Ismét rendkívüli lehetőség a Belváros-Parragnál! Nálunk felértékelődik a forintja! Építkezők, lakásfelújítók figyelmébe ajánljuk: 20% engedmény egyes olasz falicsempékből, padlóburkolókból, csak 1 hétig. Még egy meglepetés! Duplakazettás rádiómagnókból 500 Ft árengedmény + ajándékkazetta, fülhallgató. És a legnagyobb meglepetés! 1000 W-os Schneider Hi-Fi torony 149 900 Ft helyett 99 900 Ft. Gondoljon a húsvétra, vásároljon a Belváros-Parragh boltjában!

A költségvetésről — tudományosan

Az önkormányzat Tudományos és Felsőoktatási Bizottságát elsődlegesen azért hozták létre, hogy összegyűjtse a felsőoktatás igényeit. A bizottság elnöke Mécs Imre, titkára Jenei Ferenc. Tegnap délután a bizottság a város házán tartotta ülését, amelyen megvitatta az ez évi költségvetés-ceruzet. Két irányzat alakult ki. Az egyik szerint most el kell fogadni a tervezetet, és idő közben kell feltárni a hibákat, majd pedig a tapasztalatok alapján folyamatos korrekciót végezni. Egy másik nézet szerint egy teljesen új szemléletű költségvetésre lenne szükség, amelyben nagyobb teret engednek a vállalkozásoknak. A vita kompromisszummal zárult; a bizottság elfogadta, így javaslatot tesz arra, hogy a rendelkezésre álló 423 millió forint 25 százalékát az önkormányzat vállalkozásra használja fel. Elfogadták még a Hungarológiai Konferenciára, valamint a JATE csillagvizsgáló alapítványára szánt 500-500 ezer forint javaslatát, ezenkívül egy szegedi innovációs park létesítésének ötletét.

P. Sz.

Építőipari kiszövetkezet kivitelezői gyakorlatlanul rendelkező művezetőt keres azonnali belépésre. Jelentkezéseket „Művezető 09441” jeligére a Sajtóházba kérjük.

Programvázlatok a szociális bizottságban

Önerőből

Európai árak, fekete-afrikai munkabér, kollektív esőtányírtás a panelszungelban, libacombsata, Far-hát, kikapcsolt, lepecsételt villanyórák, fűtetlen szobák, fizetetlen számlák, lakbérhátralek, egyszeri, többszöri és rendszeres segélyek, csomag az ünnepekre: megalázkodás, nyomor. Lencsés Évával, a szociális bizottság elnökével a segítség lehetséges formáiról: a kipurcizható humanizmusról beszélgettünk.

— Kik vállalták, hogy elosztják és adagolják azt a keveset, amely felett rendelkezik az önkormányzat?

— A bizottság titkára Nagy Ferenc, tagjai Horpácsy András, Szirtesi Zoltáné, Kerekes Pál és Túhegyi József a közgyűlésből, részt vesz még munkánkban dr. Dombi József matematikus (a Körtát Klub ajánlására), Barkos Beáta, aki egyébként a fonalfeldolgozó szociális ügyeivel foglalkozik, és Hargitai Rita magyartörténelem szakos tanárnő, ő a felsővárosi plébánián a menekültügyi kérdések megoldásában és az idők szociális gondozásában vállal szerepet.

— Milyen elképzelésekkel látott neki a bizottság a feladatok elvégzésének?

— A vázlat: lakáskonceptió, szociálpolitikai koncepció, munkanélküliség, cigányhelyzet, a szociális intézmények működésének átvilágítása. Szeged szociális térképének előkészítése, menekültügy. Legfőbb problémánk, hogy nincsenek törvények: a lakáskonceptiót április végére, a szociálpolitikai koncepciót őszre ígéri a kormány, és utána tárgyalja az Országgyűlés —

giókra esett volna szét. Ennek nemcsak az eddigi szavazati arányok mondanak ellent, hanem az a törvényi elvárás is, hogy a képviselők a terület egészéért vállalt felelősséggel végezzék munkájukat.

— Csongrád megye különlegessége, hogy itt három, azonos joggal rendelkező önkormányzat működik. Fog-e egymással rivalizálni Szeged, Hódmezővásárhely és a megye?

— Nem hiszem, hogy rivalizálásra sor kerülhet, bár érdekösszeütközések adódhatnak. Ellenben az együttműködésre sok-sok lehetőség adódik: például a ránk vonatkozó jogszabálytervezetek véleményezése, a térségi gondok (mondjuk a Tisza hasznosítása) megoldása, az itteni egyetem jelentette elméleti és szellemi kapacitása hasznosítása a gyakorlati közigazgatásban.

— A megyei önkormányzat munkáját hogyan befolyásolja a tény: számtalan, a gyakorlatban nélkülözhetetlen törvényt hiányzik még?

— Formáljogilag minden rendben van, de működési zavarokat okoznak a hiányzó törvények: bizonytalanság forrásai a jogalkalmazás területén.

— A jelenlegi közigazgatási szisztéma jóval bonyolultabb, mint a korábbi. Kérdés, hogy életképesebb-e, vagy csak a rendszerváltás indokolja létezését?

— Az önkormányzati és az állami feladatok a világon mindenütt különböznek. Az önkormányzati felépítésű közigazgatás mindig összetettebb. Am az, hogy ez a sokszínűség egy ténylegesen erős önkormányzatiság felé fog-e fejlődni, vagy visszaesünk a régi magyar hibába, azaz, hogy a centrális hatalom legyengíti az önkormányzatot, nem tudom. Remélem, hogy Magyarországon nemcsak jogilag, hanem tartalmilag is rendezett önkormányzatiság valósul meg!

Újszászi Iona

koztunk helyi szociális gondoskodást folytató alapítványok, intézmények, egyesületek képviselőivel.

— Tömerdek munka. Hogyan jutnak a végére?

— A bizottságok a feladatok elvégzésében fontossági sorrendet állapítottak meg. Első helyen áll a kamatozó problémája. A teher enyhítését azért tartjuk mind közül a legsürgősebbnek, mert a kamatozási feltételek megváltozásával olyan emberek kerültek lehetetlen helyzetbe, akik eddig sem az államra vártak, a maguk erejéből érték el azt, amijük van. Koncepciónk lényege az, hogy tartozásukat kamatmentes, vagy kedvezményes kamatozású kölcsönrel az önkormányzat megváltja. Ugyancsak kiemelten fontos helyen áll az önerős lakásépítések támogatása: 51,6 millió forint áll rendelkezésre, körülbelül 400 családon tudunk ezzel az összeggel segíteni. Itt jegyezném meg, hogy bár az idei évre tervezett mintegy 62 lakás előreláthatóan megépül, jövőre nem lesz önkormányzati lakásépítés — az erre szánt pénzt inkább lakásvásárlásra fordítottuk: ez az olcsóbb megoldás. Az elosztás alapját, a pontozási rendszert rövid időn belül felülvizsgáljuk. A szociális segélykeret (rendszeres, eseti, nevelési stb.) 20 százalékkal nő.

(60d)